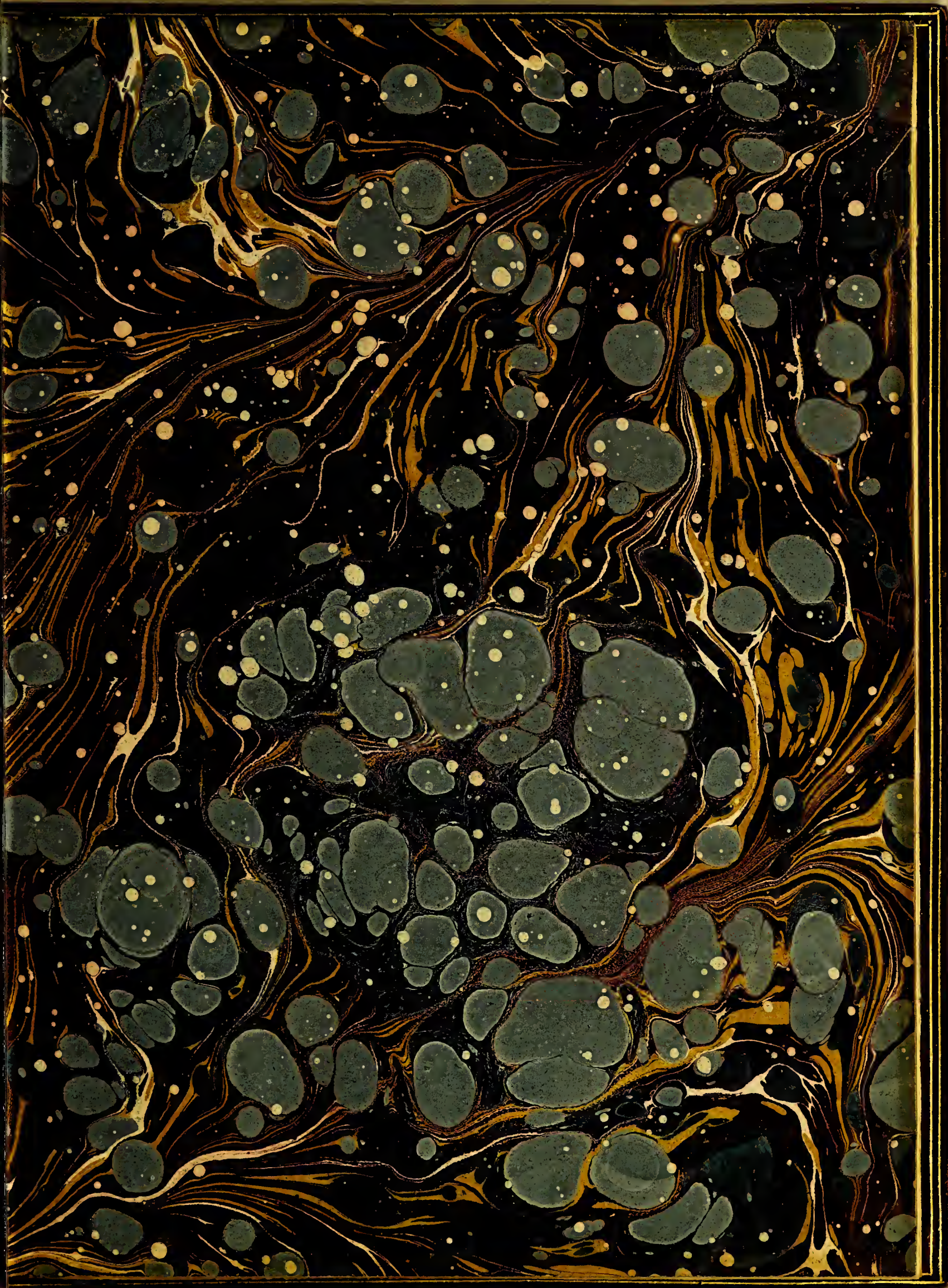

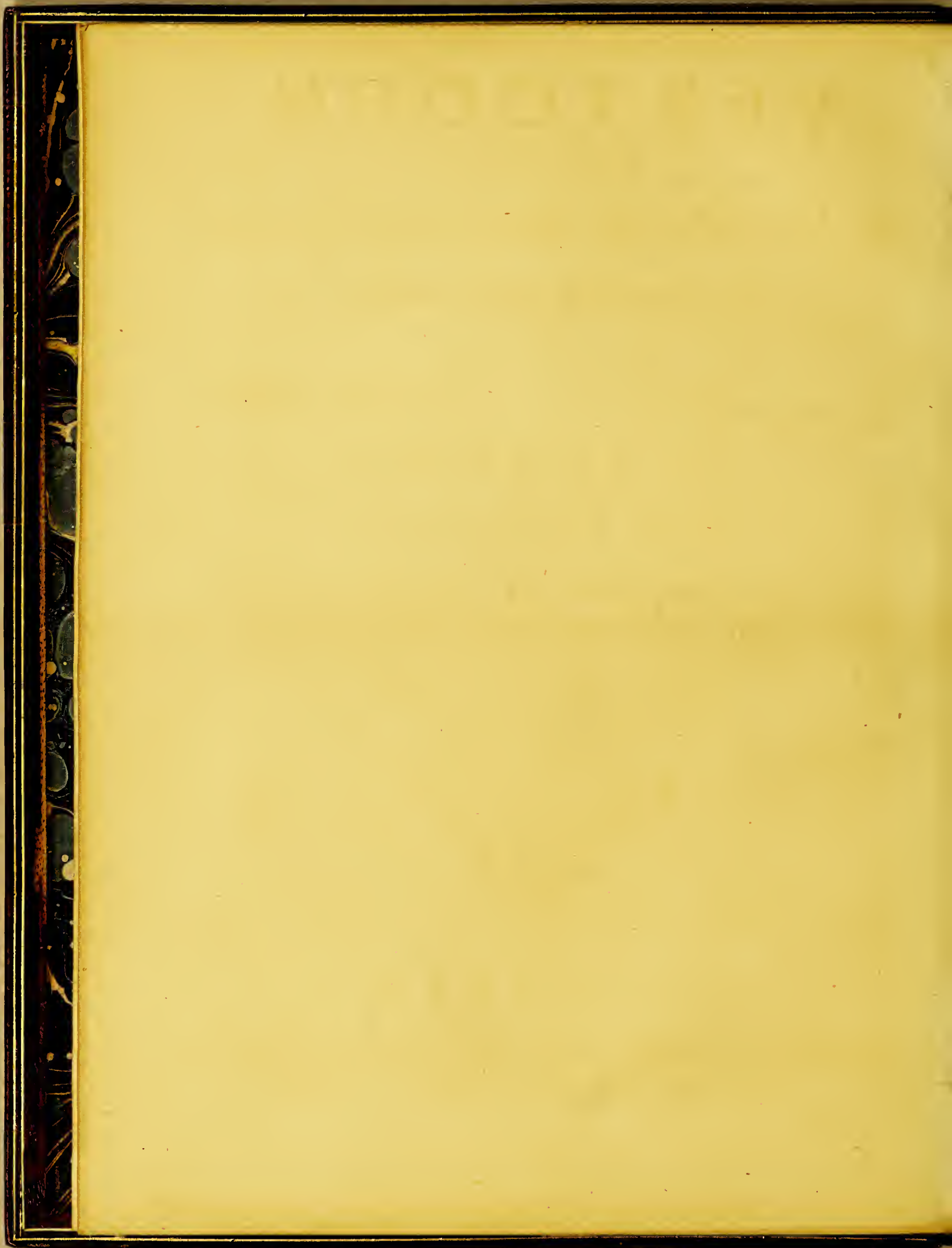

John Carter Brown.

BOUND BY. CECIL & LARKINS

FOR E.W. STIBBS

VERTOOCH

A E N D E

*Hoogh en Mogende Heeren Staten Generael
der Vereenichde Nederlanden,*

N O P E N D E

De voorgaende ende tegenwoordighe Proceduren
van B R A S I L.

M I D T S G A D E R S

De documenten daer toe dienende.

t' A M S T E R D A M,

Gedruckt by *Johannes van Marel*, Boeckverkooper,
woonende inde Globe. ANNO 1647.

Tot den goetwilligen L E S E R.

Beminde Leser,

DIT VERTOCH en heb ick niet eygentlijk om Portu-
gaels Wille ghedaen off gheschreven, ghelijck dat eenighe sul-
len willen duyden; maer voornamentlijk ende princepalijck uyt
liefde die ick draghe tot de Vrede, die beyde Godt ende den menschen
lief heeft; en dien volgens om dat ick soo groot vyant ben van d'Oor-
loghe, dat het grouwelijckste beest is datmen kan noemen, en 't men-
schelijck gheslachte alderschadelijckst; demelcke men oock niet en be-
hoort te ghebruicken dan ter noot, na datmen alle reden en bilick-
heyt aen een zy set, en nergens na wil hooren, ende de welcke an-
ders niet en kan noch van Godt gesegebent, noch van de redelijcke
mensch verschoont, gepresen, vereert en gejustifeert werden. Verkla-
rende mede, dat ick daer mede voornamentlijk oock voor heb gehat,
de conservatie van de oude vrientschappen en correspondentie tusschen
dese Landen en Portugael, ende de groote commertie die onse Inge-
setenen daer hebben, kennende de teederheyt van dat stuck tot op een
kayr. Vaert wel.

V E R T O O C H .

Hooge en Mogende Heeren ,

Anneer ick by my selven overlegge , beyde de voorgaende proceduren vande West-Indische Compagnie, soo tot bewaringe en versikeringe van haere conquesten in Brasil , als de tegenwoordighe van uwe Ho. Mo. tot recouvement van eeniger der selver, straffe der Rebellen, en weder - op - rechte van de vervallen staet der voorschreven Comp. Soo en kan ick daer van niet anders oordeelen of de West-Indische Comp. en heeft noyt den gront of 't rechte fundament van haeren staet verstaen ; ende dat uwe Ho. Mo. van deselve, en haere favorieten, grootelijcx werden geabbuseert en misleyt.

Ick en sal hier niet sprecken van haere proceduren om Brasilien te conqueren ; dewelck alleene genoegsaem dat mede betuygen (hebbende niet alleen alle haere profijten, die extraordinaris groot sijngheveest, maer oock al haer Capitael en veel Tonnen gouts op-genomen penningen, meerendeels daer mede geconsumeert) maer ick sal die tenemael voorby gaen en overslaen, om in die opspraek niet te vallen, dat ick de vrouwen en kinderen slachte, die uyt de uytkomst alijt een saecke oordeelen.

Wel ter rechter tijdt en van pas dan quam haer , gelijk als een Zegen Godts uyt den Hemel , den af-val van Portugael, en 'tcontract deser Landen met 't selve Koninkrijk , want sonder dat , sy waer onder haer eyghen last der Oorloge al-langhe vergaen ende in stof verdweenen. Maer wat heeft haer dat gebaet ? seecker niet veel: en vraecht men my waeromme ? Ick derf vrymoedigh antwoorden : om dat sy den gront en 't rechte fundament van haere saecke niet en verflont.

Wil men hier van mijn Redenen weten ? Ick sal uwe Hoogh Moog. eenige derselver verhalen, hoewel sulckx nu van weynich profijt is.

TEn *Eersten*, had zy doenmaels behooren te bedenken, dat alle haer conquesten in Brasil, ten alderhoochsten, in tijdt en wijze,

en staende met Portugael of haer nabueren de Portugesen van de Bay en Rio de Enero, in goede correspondentie en vrintschap, niet boven de veertich duysent kisten suyckers jaerlijckx soude kunnen uytleveren. *Item*: Dat daer op by haer, of de particuliere negotianten van dese Landen, niet eenen stuyver, by manier van spreken, konde werden geprofiteert, soo in't regart dat onse Natie buytens Lants, de Waeren en Coopmanschappen ghewoon zijn tegens malkanderen op te jagen, sulcx datter op de retouren selden eenich profijt, maer wel dickwils groote schaede wert gedaen, gelijk men dat in dese oock menichmael heeft gesien; als in't regart dat de Inwoonders van de Baya en Rio de Enero haere Suyckeren tot een slechte prijs souden verkoope, om haer uyt het vaer-water te vaeren en uyt te cladden, hebbende daer toe seer goede ghelegentheden, en veel groote voordeelen op haer, die ick om de kortheyt sal over slaen. *Item*: Dat dien volgende sy, of Negotianten van dese Landen, ten hoogsten jaerlijckx met die negotie, niet boven de 14. tonnen gouts soude kunnen winnen: jae selfs alse al van een twee maecken, van 't gene sy derwaerts soude senden, om die Suyckeren daer mede te betalen, dat nochtans selden gebeurt. Want veertich duysent kisten suyckers, namentlic, een derde part Panelen, een derde part Mascubaden, en een derde part Blancos, gherekent ten hoogsten boven acht-en-twintich tonnen gouts daer in koops niet en belooopen, diemen dan met veerthien tonnengouts aen effecten, na die rekening, soude betalen, ergo maer avance veertien tonnen gouts als voren, jaerlijckx uyt alle haer conquesten ten hoogsten gerekent.

TEn *Tweeden*: had zy, namentlic, de voorschreven Comp. behooren te overleggen, den staet van haere onkosten die zy daer tegens souden moeten doen, ende haere regeringe soodanich daerna te schicken, dat de helft of daer ontrent vande genoemde profijten suyver voor haer Participanten jaerlijckx uytgedeelt hadden konnen werden. 't Is wel waer, ende my is 't oock wel bekend, dat zy hier over met haer selven onderlingh oneenich is geweest, en over hoop heeft gelegen: maer wat goede resolutie isser oyt dien aengaende genomen? Seeckerlijck geen; het welcke ooc alleene getuygenisse genouch is, dat sy haer stuc niet en verstont of machtich was. De Kamers zijn onder malkanderen wel twistich geweest, voornamentlijck

mentlijk in't stuck van de Negotie, om daer uyt te vinden de nodige onkosten, diemen mochte doen, en eenige tonnen gouts daer en boven voor haer Participanten; Maer alfulcke voorflagen hebben tot noch toe de overhant genomen, door dewelcke op nergens nae de onkosten alleen konden gevonden werden, die zy moften doen, tot conservatie van haeren staet: gelijk dat soo notoir is, dat niemant van oordeel en discretie dat kan tegen spreekken. Ende daer uyt is ontsaen haer discredit, en grooten val van actien by verkopinge der selve. Seecker wel een ellendich en deerlijk stuck.

Hierop souden men mogen vragen: Wat men dan gedaen heeft? en anders wat men had behooren te doen? Ick sal in 't korte daer op antwoorden.

Men heeft onder anderen met onverstant alle de eetbaere provisien voor de Militie, selfs derwaerts willen senden, om onder dat dexfel de Comp uyt te suypen: Want men dirigeerde die saecke so dat de Comp. in gebreken bleef van sulcx te doen: en men sont die voor sijn particulier, en wist men dan in Brasil die spil so te drayen: dat men daer voor de selve, als die noot saeckelijck van doen hebbende, viermael soo veel most betalen als die hier te Lande hadt gekost. Men heeft alle Negotianten of Coopluysen van dese Landen, trafiquerende op haer quartieren van Brasil, ghedwongen om alle haere Coopmanschappen derwaerts te senden, en haer retourneren van haer herwaerts te laeten komen, in of met haer Schepen. Men heeft alle Spaensche, Canarische, en France Wijnen en Brandewijnen, die daer te Lande in overvloed nodich zijn, jae diemen daer niet missen kan, uyt dese Landen derwaerts ghesonden willen hebben, en deselve alhier noch in 't uytgaen met 50. guldens elck Pijp voor recognitie beswaert, sulcx dat men een pijp Spaensche Wijn daer te Lande, om yet daer aen te verdienen, heeft moeten verkoopen tot vijf of ses hondert guldens, in plaetse dat d'Inghesetenen aldaer, voor de veroveringe van 't Lant, of by de Spaensche Regeringhe, een Pijp Canary Wijn konden koopen voor een hondert en dertich, veertich, of een hondert en vijftich guldens. Vyt alle welcke proceduren men als met handen heeft konnen tasten, als directelijck strijdende niet alleene teghens den aert en natuere van de Negotie der selver Landen, en Inghesetenen van dien, maer

oock teghens de natuere onser Landen en Inwoonderen, dat zy (te weten de Comp. van West-Indien) haer stuck niet en verstonden.

Watmen in plaetse van dien had behooren ghedaen te hebben, dat is onder andere dit. *Namentlijk*: datmen de Negotie op Brasil voor alle Ingheseten en deser Landen vry en open hadt behooren gheset te hebben: Te weten, dat alle Coopluyden en Schippers vry hadt gheslaen, met haer eyghen Schepen en goederen uyt dese, en alle andere Landen, derwaers te mogen gaen, en van daer wederom hier te Lande te komen: Daer door soude alles soo abundant derwaerts gevoert sijn geworden, en daer so goeden koop geweest hebben, ja veel beter koop als by de Spaensche Regeringe, dat dan een dobbel contentement aen d'Ingheseten soude hebben gegeven, ende een fundamentele oorlaeck geweest sijn, datmen de suyckeren wederom daer beter koop ghekocht soude hebben als in de Baye en Rio de Enero; behalven datmen oock door dat middel alsulcken toeloop van volck uyt dese en andere Landen derwaerts gesien soude hebben, dat onse Natie by desen tijt de Portughesen in de menichte verde soude overtreft hebben, ende daer door consequentelijck oock de rebellye geprevenueert.

Hier op sal my yemant mogelijk vragen: Hoe, ofte op wat manieren datmen dan soude gevonden hebben, de veertien Tonnen Gouts profijten: *Te weten*, de seven tot de onkosten, ende de seven voor de Participanten? daer ick hier vooren van hebbe gesproocken. Hier op sal ick antwoorden: Datmen die gevonden soude hebben aen de inkomende en uytgaende Tollen aldaer en hier te lande, en op de Accijsen en Impotten van de consumtie van de eedtwaeren aldaer: Ick gae al-willens hier voor-by de inkomste van de geestelijcke Goederen, *Item*, het Brasilihout, en andere regalien, om dat ick die in de voorgaende rekeninge van veertien Tonnen Gouts profijten mede niet en hebbe ghebracht, ende dat ick dat stelle teghen de kleyne onkosten. Dese Tollen dan soude buyten alle twijffel de voorschreve veerthien Tonnen Goudts profijten op-gebracht hebben en meer, gelijk dat alle verstandighen met my sullen moeten bekennen: Ende soude oock van tijt tot tijt, of van Jaer tot Jaer, de lasten van de Garnisoenen daer door vermindert, en dien-volghens de profijten vermeerderd hebben; om datmen uyt onse eyghen Natie
en

en Inwoonders aldaer, des noot zijnde, de vaste plaetsen buyten kosten van de Compagnie soude hebben kunnen besetten, en het platte Landt beschermen: Uyt het welcke dan naecktelijk blijkt, dat de Compagnie haer stuck niet en heeft verstaen, gelijk sy het selve noch niet en doen.

Yemandt mochte nu vraghen: Oft niet beter hadt gheweest, dat de Compagnie den handel van B R A S I L aen haer alleen getrocken of behouden hadden, gelijc als de Oost-Indische Comp. den handel van heel Oost-Indien of van haer quartieren aen haer alleen behout, en niemant anders aldaer eenige handel uyt dese Landen daer toe en laet? gelijk veel goede verstanden dat in't eerste dat oock soo verstonden. Daer op ick dit segge: dat die Voorflach in't eerste soo onbillick niet en was: Maer in sulcken geval wast van node geweest, geen de alderminste inbreuck daer inne toe te laten; ende alleene seeckere Comptoiren daer te lande op te rechten, en die van alle behoeften te versorgen, voorts alle de suykeren tot een seeckeren prijs aengenomen te hebben, tot contentement vande Meesters vande Ingenios: Maer dese en andere requisiten en heeftmen niet geobserveert, waer uyt dan blijkt, dat zy, namentlijk de Comp. haer stuck niet en heeft verstaen.

TEn *Derden*: Soo en heeft zy het stuck van haere politique Regeringe oock niet behoorlijk daer te lande geexerceert, maer groote excelsen daer inne gecommitteert: als voor *eerst*, Dat zy daer toe altyt foodanighe personen niet en heeft gecommitteert gehat als daer toe wel van noode waeren. Noch oock ten *anderen*: deselve alsulcke instructie gegeven als wel behoorde. Wie isser nu van so kleyn verstant, die niet en weet wat daer door in tijt en wijle groote onrusten, miscontentementen en eyntlijk mutinationen, oproeren en rebellyen nootfaeckelijck moeten ontstaen? voornamelijck onder de Portugiesche Natie, nae dat haer Vaderlant Portugael het Spaensche Jock, dat oock haer had gedruet, hadde afgeworpen, en een eygen Koninc verkoren: Soude ick nu hier alle de excessen verhalen die by de Comp. of haere dienaers zijn gecommitteert, soo soude ick onnuttelijck daer toe te veel tijts verslijten en papiers bekladden, want die saecke is soo notoir dat se elck een bekent is, waer uyt ick dan met eene besluyte, dat zy haer stuck noyt niet recht en heeft verstaen.

Ten

TEn *Vierden*: De slechte directie, of 't generael quaet gouvernement van haeren staet en middelen, die betuycht het selve oock overvloedelijc, en dat oock van selfs, sonder dat het nodich is 't selve veel breeder te deduceeren: Want, wat Middelen of Capitalen zijn oyt slimmer, hier te Lande aengeleyt en gheadministreert geweest, als de haere? Wie sijnder oyt meer gheabbuseert, misleyt en bedroghen gheweest als haere Participanten? In wat saecke isser meer schaede ghevallen als by het doen en bedrijf van dese Compagnie?

TEn *Vijfden*: haer groot opgeven, en al te groote extimatie aengaende Brasiliën, of haeren vervallen staet aldaer, getuycht dit mede: Want, daer van spreken en discoureren sy so, en verheffen en recommanderen die saeck sodanich als of de gantsche restitutie en reparatie van haer verdorven en ellendigen staet en gelede schaede daer was aengheleghen: en dat het quaerste is, veel (en dat van de voornaemste Leden) van onsen staet zijn mede al van dat gevoelen. Ick en kan my niet ghenoech verwonderen van dese groote slechticheyt en notoir misverstant, want uyt de beschrijvinghe en calculatie, hervooren gedaen, aengaende de profijten die uyt Brasil, en by namen uyt haere quartieren zijn te halen, is dit lichtelijck afte nemen: Ende ghenomen zy konden metter tijdt thien tonnen Gouts daer jaerlijcx suyver uyt trecken; is dat soo grooten saeck? Sal men daer mede de vervallen staet vande Compagnie weder oprichten en helpen? Seecker, die van eenich goet oordeel is, weet wel beter. Waer uyt ick dan (als vooren) met goede reden besluyte, dat zy het fundament van haer eygen stuck niet en verstaet.

TEn *Seften*: De quade forme en gestaltenisse van haer Regeringe, is hier mede van een levendighe getuyghe: Ey lieve! besiet eens aen d'een sijde de groote menichte van Bewinthebbers, en daer teghen aen d'ander sijde haer kleyn bedrijf en omslach: Soo men dat met rijpe sinnen en een onpartijlich oordeel wel besiet en examineert, men sal bevinden dat ses of acht personen, ja minder, alles

alles so wel, jae veel beter sullen uyt rechten, als nu het groot getal vande Bewinthebbers doen. 'Twaer genouch datse heel Brasiliën met West-Indiën hadden te regeeren, en jaerlijcx een hondert tonnen gouts of twee te verhandelen, en een hondert Schepen oft twee te equipceeren: En wert dese deformiteyt elck een hier door noch meer en meer bekent, dat men hoort en siet dat niet alleen deselve mismaticheyt niet en wert wech genomen of verbeterd, maer dat sy daer inne gheen veranderinghe of correctie begeert, jae daer tegen wel expresselijk protesteert.

Dit hebbe ick dan als in't Passant en ter loops willen verhalen, om uwe Hog. Mog. daer uyt te bedencken te geven of de Comp. van West-Indiën, en alle haer favorijten en sollicitanten nu tegenwoordich uwe Ho. Mog. niet mede en abuseeren of soecken te abuseeren in haere sollicitatie, van tot haeren dienst met een machtige Vloot Oorloch Schepen, en eenige duysent Soldaten, nae Brasiliën te willen gaen, omme daer mede niet alleen haere verloren plaetsen wederom sien te krijghen, maer selfs oock de Baya in te nemen in recompense van haere schade by de Rebellen gheleden. Mitsgaeders oock om diete straffen en wederom tot haer ghehoorsaemheydt te brenghen. Ende ghelijck men het eene uyt het ander, dit tweede uyt het eerste niet seeckerlijck kan besluyten, soo sal ick dese haere sollicitatie dan wat naerder gaen examineren, ende uwe Ho. Mog. klaerlijck aenwijzen dat zy even so veel die saeck verstaet en pondeert als zy gedaen heeft haer eygen Staet en proceduren.

Wat zy dan versoeckt en solliciteert, dat is bekent; en heb ick verhaelt: maer mijn achtens bedenckt zy niet genoegh 't ghene dien aengaende staet te considereren, ende de swaricheden die voor desen Staet en haer selven daer aen vast zijn, ingevalle datmen haer versoeck toestaet, en 't selve wil, en gaet executeren.

Als voornaementlijck:

VOor *Eerst*: Dat daer mede desen Staet directelijck wert gengageert en ingewickelt in een nieuwe buytenlantsche en Overzeesche Oorloghe, die dese Landen uytcr-maten kostelijck sal vallen,

len, en daer uyt voor den Staet van 't Lant noch eer, noch voor de Comp. van West-Indien en d'Ingheseten en deser Landen profijt, maer ter contrarie voor d'een en d'ander niet dan groote oneer en schade, mijns achtens, te verwachten staet: Want, wat eer en respect salt uwe Ho. Mog. zijn, dat ghy derwaerts of naer Brasil sent soo machtige Vloot Oorloch Schepen, en soo groot ghetal Soldaten tot veroveringe vande verlooren plaetsen in Brasil, en straffe der Rebellen aldaer, of om deselve wederom tot gehoorzaamheyt te brengen? daer u alhier door den Heer Ambassadeur van Portugael, uyt den naem van zijnen Koninck *Don Iohan de vierde* wert aengheboden en ghepresenteert, dat hy sal maecken dat alle deselve plaetsen aen de Comp. met den eersten sullen werden geresitueert. Hoe sal dat by alle Coningen, en Princen van de Christenheyt werden opgenomen en verstaen? Want, onghetwijffelt sal Portugal, so men hem af-slaet, of dese presentatie niet aen neemt, door Publique schriften en besendighen al de Werelt dat bekent maken: Wilt men segghen 't gaet hem niet aen, hy heeft hem met onse verloren plaetsen en Rebellen niet te bemoeien: 't Is waer: Maer ick vrage: Staet het hem niet vry dit ons te presentieren? ende behoort het ons niet ghenouch en alleens te zijn wie dat anbiet te weghe te brengen, al waert den grooten Turck selfs, als wy 't maer bekomen? Den Ambassadeur van Portugael verclaert, dat zijn Koninck daer groot interest in heeft, dat sulcx gheschiet, en dat die sulcx anbiet en presenteert uyt een pure affectie die hy heeft tot dese Vrede, en af-schrick van d'Oorloge, als mede uyt liefde die hy draecht tot die van zijn eygen Natie, wel onse Rebellen en onghoorzaamme Onderdanen, maer oock nae bloet-Vrienden van zyne Ingheseten en, daer vooren hem immers vry staet by desen Staet te intercedeeren? Dat hy sulcx onder anderen oock doet uyt liefde die hy draecht tot desen Staet, d'eer en welvaert van dien, en dat hy gaerne sach dat alle de miserien en ellenden, die hier uyt te verwachten staen, bequamelijck mochten voorghekomen werden, en dat met de minste kosten en alteratien.

Ick weet wel, dat eenige swaer-hoofden hier op seggen: namentlijck, dat men den Heer Ambassadeur van Portugael hier inne niet en moet ghelooven: Dat hy op bedroch uyt is: dat hy maer voor heeft

heeft om Uwe Hoogh-Moogh. te abuseeren, en te deverteeren van haere tegenwoordige uytrustinge. Maerick vrage, of dat wel waerschijnlijk of tegelooven is? Seecker, alfulcke Konincklijke beloften zijn so kleyn niet te achten: Noch men behoort daer so verachtelijc niet van te spreekken, maer alle goet vertrouwen daer van te hebben, ende die vastelijc aen te nemen: Ende so wy de reden willen plaets geven, soo behooren ons dese daer toe te beweghen, om te ghelooven dat sulcx oprechtelijc van zijn Majesteit van Portugal, en zijn Excell. den Heer Ambassadeur gemeent wert.

Als, voor *Eerst*; Dat hem, of zijn Rijk, nu onse vrientschap heel noodich is, zijnde in Oorloch met Spangien, welcke vrientschap hy wel weet dat hy niet krijgen kan als voor eerst daer mede.

Ten *Tweeden*: Dat hy presenteert niet alleen zijn Majesteit van Vranckrijk daer vooren tot cautie of borghe te stellen, maer ons te overleveren d'een of d'ander vaste plaetse en aen de Zee ghelegen in Portugal, of elders, soo lange tot dat hy zijn belofte sal hebben voldaan.

Ten *Derden*: Dat hy protesteert in 't alderminste niet voor te hebben, om uwe Hoogh Moog. in haer voornemen en resolutie, aengaende 't wech senden van haere Vloot, te deverteeren; maer dat hy sich dien aengaende conformeert met uwe Hoogh-Moogh: resolutie en wel gevallen.

Ten *Vierden*: Dat hy, zijnde gestelt van zijn Majest. van Portugal tot Gouverneur en Capiteyn Generael van de Baya, en alle andere plaetsen in Brasil, zijn Heer en Meester toe komende, presenteert terstont nae 't Accoort, ofte gemaecte contract van Vrede en restitutie, met onse Vloot of voor uyt na de Bay te gaen, om 't selve aldaer dadelijck te voltrecken: met verclaringhe, dat hy sulcx alleene sal doen uyt een enckele affectie die hy draecht tot dat heyligh en Christelijck werck, en dat hy gaerne sach dat Portugal, en desen Staet, in een onverbreeckelijcke Vreede en Vrientschap aen malkanderen waeren verbonden.

Ten *Vijfden*: Dat den Coninck van Portugal nu ter tijdt gantsch

ongelegghen komt, om veel Krijchsvolck en Oorloch Schepen nae Brasil te senden, tot bewaringe van zijne plaetsen aldaer, op avontuere ofmen die wilde aentaften, en om de suycker - Vloten, van daer komende en derwaers gaende, seeckerlijck te convoyeren, en deselve tegens haere vyanden te beschermen, gemerckt hy alle deselve, om hem tegens Castilien te defendeeren, in Portugal selfs wel van doen heeft.

Ten *Sesten*: Dat de Rebellen in Brasil, na alle apparentie, aen ons goetwillich, by sijn inductie de veroverde plaetsen sullen overleveren, en dat uyt affectie die sy den Koninck van Portugal toe draghen; voornamentlick als zy sullen hooren dat daer op de ghemaeckte Vrede en Vriendtschap met den Koninck, ende 't Rijck van Portugal eyghentlijck is ghefondeert, ende dat hem de selve vriendtschap tot bescherminge van 't selve, ende sijn Persoon, noodich van doen is. Dese Redenen dan, segh ick, behoorde ons te beweghen, omme de Konincklijke Beloften van Portugal aen te nemen, ende te gelooven.

Ick weet wel wat eenige, en voornamentlijck die vande West-Indische Compagnie, hier op segghen, alle Reden ende Billickheydt aen een zijde stellende. *Namentlijck*, Dat den Heer Ambassadeur de Baya ons most presenteeren en leveren, en dat in eyghendom, tot verseeckeringhe van sijne Beloften, en satisfactie van hare gheleden schade.

Dan, daer op sal ick haer andtwoordende, Vraghen: Waer sy sulcx, off dierghelijcke, ghesien hebben? Met wat schijn van Reden soude dat den Koninck van Portugal kunnen werden voor-gehouden? Weten sy niet dat een Koninck, ja selfs sijn Majesteit van Vranckrijck, niet en kan of vermach eenich ghedeelte of Staet van zijn Rijck, aen yemant anders te veralieneren, ten sy met speciael consent en welbehagen van 't selve, en dat hy daerom, al wilde hy schoon sulcx doen, sulcx nimmermeer soude kunnen presteeren, in 't regaert dat hy wel weet dat die vande Baya dat noyt souden willen consenteeren, en so lief onder de Regeringe vanden Turck souden willen sitten als onder die van de West-Indische Compagnie. Oock, om de ontsietnisse der Gemoederens wille,
en

en groote onlusten, die daer over, en tegen sijn Majesteit in Portugal, soude ontstaen; en dat nu ter tijdt, terwijl hy met Castilien in Oorloghe is; en daerom de gunst des Volckx van noode heeft, en kan sulcx by hem niet werden toe ghestaen: en al wilde hy schoon niet ghepresteert werden. Sulcx dat hy met *François*, de eerste Koninck van Vranckrijk (die van *Karolus V.* Koninck van Spangien, dierghelijcke Conditien wiert voor gehouden, doch sijn ghevangen sijnde) met recht mochte segghen, *Videbam conditiones esse, quas servare neque poteram si debuisssem, neque ut valem potuisssem.*

Sy moeten oock weten, Dat den Koninck niet alleen die plaets toe komt, maer oock en voornamentlijk de Heer van Albuquerque; een van de grootste en machtichste Geslachte van Portugal, en dat die oock nimmermeer dat soude consenteeren.

Ick vraghe haer oock: Of zy, namentlijk de Compagny, wel verseeckert zijn dat zy door 't middel van d' Oorloghe, en specialijk met desentocht beyde haer verlooren plaetsen, ende de Baya sullen krijghen, ende daer mede oock volkomen satisfactie van haer geleden schaede? In 't vervolg van dese sal ick uwe Hoogh Moogh. aen wijzen, dat soo zy haer dat inbeelden en voor laeten staen, dat sy haer seer grootelijcx abuseeren in die rekeningh, ende uwe Hoogh Moogh. oock mede, even alleens als zyeertijds doorgaens haer selven heeft geabuseert. Besluytelijk segg ick, dat men sijn Majesteit van Portugal met reden al sulcx niet kan oplegghen, en dat zyne presentatie meer als genouch is. Als wy wederom hebben dat wy hebben verlooren, wat reden hebben wy te klaghen?

Sy vraghen wijder, waer zy dan haer gheleden schade en ghe-daene onkosten wederom sal krijghen? Daer op ick antwoorde: Dat zy daer selfs van d' oorsaek zijn; en dat zy beter hadde moghen toefien, en sorghe draghen dat de rebellye niet voorgevallen waer. Laet de Rebellen een gedeelte van haere schaede betalen, haer jaerlijcks seecker quantiteyt Suycker oplegghende te leveren, elck nae sijn gheleghentheyt, waer toe sijn Excell. den Heer Ambassadeur van Portugal oock sijn beste wel sal doen, om dat, is 't moghelijk, by haer oock uyt te wercken, beneffens

de betalinghe van haere schulden. Dünckt u niet dat zijn Maje-
steit van Portugal, die dat door zijn Ambassadeur meede sal
soecken te weghe te brenghen, en dat de Rebellen haer wederom
onder de ghehoorsaemheydt van desen Staet sullen stellen, daer
mede niet en behoort te volstaen? Seeckerlijck, dese Luyden dra-
ghen of houden haer even alleens of zy den Koninck van Portu-
gal gevanghen hadden: Seecker, meerder discretie had ick haer toe
vertrouwen. Maer 't schijnt nu zy uwe Hoogh Moogh. aen 't snoer
hebben, dat haer niet behoort geweygert te werden, hoe onrede-
lijck het oock is.

Maer laet my voortgaen, en eens gaen besien wat voordeelen
en profijten voor de Compagny uyt de aenstaende Tocht en pro-
cedueren te verwachten staet: 't Is seecker en waerachtich, of daer
is (mijns achtens) niet aen te twijffelen, of onse Rebellen in Bra-
sil sullen tijdelijck kennisse krijghen van dese presentatie van Por-
tugal, en deselve by uwe Hoogh-Moogh. is afgheslaghen of aen-
ghenomen, ende dat in cas, soo die by uwe Hoogh Moogh. is
afgheslaghen, dat zy als wel wetende dat zy teghens uwe Macht
niet en sullen kunnen bestaen, in tijds alle het platte Lant van on-
se quartieren glat en kael sullen uyt-plonderen en af-branden, en
daer na al t'saemen na de Bay en de Boschen vertrecken. 't Is nu wel
waer, dat wy dan sonder slach of stoot, so men seyt, wederom vol-
komen Meester van 't platte Lant sullen werden, maer wat profijt
sal dat voor de Compagny zijn? Ick vrage de verstandichste van
hun allen, of zy niet wel thien jaeren van doen heeft om alles in
voorighe Staet te brenghen? 't Is te beduchten dat men het selve
in veel langher jaeren niet en sal sien; jae, dat niemant eens daer
naetalen sal, om sulcks eenste beginnen; ten aensien dat het ap-
parent is, dat soo langhe als men met Portugal niet en is verdra-
gen, noch een generale Vreede daer mede heeft opgherecht, dat
van tijdt tot tijdt de voorschreven Rebellen, soo haest als zy hoo-
ren dat men eenighe Molens wederom begint op te bouwen en 't
Landt met Suycker-riet te beplanten, met Troupen d'onse sullen
komen overvallen, en alles wederom ruineren; en dat uyt die
confideratie niemant daer na trachten sal om de verbrande suycker
Molens wederom op te bouwen, en 't platte Landt met Suycker-
riet

riet te beplanten: wie sal dan daer oock in onse quartieren zijn, om dat te doen? want de Portugesen sullen zijn verlopen als verhaelt, en onse Ingheseten en sullen meest van daer vertrocken, en wederom hier te Landen gekomen zijn, en gheen lust hebben daeromme wederom derwaers te gaen. Dit zijn nu de profijten die de Compagnie met desen tocht te verwachten heeft.

Ondertusschen is het notoir, dat uwe Hoogh-Moogh: ghedurende al welcken tijdt, alle vaste plaetsen van onse quartieren van Brasil met suffisante Guarnisoenen sult moeten onderhouden, ende deselve van tijdt tot tijdt van alle behoeften provideeren: Dat oock uwe Hoogh-Moogh. continuelijck een goet ghetal Oorloch Schepen daer sult moeten in dienst houden, uyt vreesse van dat deselve plaetsen, of eenighe van dien, by de Portugesen weder soude moghen aen-ghetaft of bespronghen worden. Hier by nu ghevoecht, dat de Guarnisoenen, en dit ghetal van Oorloch Schepen, van jaer tot jaer sal verswaeren, door dien de Inwoonders van onse Natie en Ingeseten en, ende de Coopvaerdy Schepen van tijdt tot tijt daer door 't gunt voorschreven sullen verminderen. Wat nu dit al-te-mael uwe Hoogh-Moogh. of den Staet deser Landen sal kosten, dat wil ick uwe Hoogh-Moogh. selfs te bedencken geven.

Wat schaede dit oock voor de Compagny sal zijn, is hier uyt af te nemen: Dat zy daer door 't eenemael verliezen sal alle haere effecten en uytstaende schulden; Mitsgaeders, dat haer conqueste van Angola haer alsdan niet waert sal zijn, jae een enckel ballast en beswaerenis. Want, waer wil zy dan haere Swarten of Negros vertieren, alsser in haer quartieren van Brasil geen Moolens noch Inwoonders zijn diese van noode hebben?

Ick weet seer wel, dat hier teghens van de meeste meenichte ghesustineert wert; Dat men om alle 't selve voor te koomen, met dese Vloot die uwe Hoogh-Moghende uyt-rusten, en met het Krijchs-volck dat daer neffens gaet, en 't ghene dat daer te Lande noch meer is, reghel-recht nae de Baya moet en sal gaen, en deselve sient te bemachtigen. Maer ick vraghe haer, of sulcx al mer eer en reputatie van desen Staet sal kunnen toe gaen, en uytghewrocht werden? Want, die plaetse immers den Koninck
van

van Portugal als d' Opper - hooft , en de Heer Albuquerque als d' Onderhooft , toe komt , met welken Koninck , en 't Rijk van Portugal , men hier een Treves heeft gemaect die noch duert , en tot noch toe hem niet en is opgheseyt : en dewelcke presenteert een eeuwige Vrede en Vriendtschap met Ons verder op te rechten : Soude men dan dese Vriendt ongewaerschout of soo plotselijck op het lijf vallen en Vyantlijck aen tasten , sonder eerst en al vooren met reden satisfactie van hem te eyschen , van 't ghene wy op hem te segghen of van hem met recht te eyschen hebben , teghen het ghebruyck van alle wel - ghestelde Regeringhen ? Den Koninck sal hem dien aengaende by al de Wereldt beklagen , en wy en sullen , tot justificatie van onse procedueren , geen suffisante Redenen konnen gheven , en van elck een in 't ongelijck ghestelt werden : want , dat men wil segghen dat hy de Rebellye in Brasil heeft aenghesticht , maer van tijdt tot tijdt de Rebellen oock gestijft , en van Wapenen en alle noodighe provisien voorsien ; Wat klaer en onweder - legghelijck bewijs heeft men daer van ? Waer , en wanneer heeft men hem dat aen gheseydt en bewesen ? Hy ontkent dat oock wel expresselijck , en seydt en verklaert by zijn Konincklijck Woort , dat hy onschuldich daer aen is : en dat het een particulier werck is van onse Onderdanen in Brasil ; en dat hy wel wil ghelooven dat eenighe van zijne Ministers , (doch buyten zijn Order en kennisse) en Onderdanen daer van kennisse hebben ghehad ; en daer over met onse Rebellen oock gecorrespondeert hebben , doch oock al mede buyten zijn Order en kennisse , en dat sulcks noch doen , mede als vooren , sonder dat hy sulcx weet of kan beletten .

Doch dat hy , om alle 't selve te repareeren soo veel als hem moghelijk is , aen ons de verlooren plaetsen wederom sal doen restitueeren , volgens zijne presentatie : ende daer vooren , soo wijt eygentlijck begheeren , goede vasticheydt tot cautie in onse handen stellen . Wat reden hebben wy nu om hem met de Wapenen op 't lijf te vallen ? Het selve voecht wel als men alle redelijke satisfactie gheeyst hebbende , die niet en krijcht , als dan zijn de Wapenen eerst rechtvaerdich , en oock vry van alle opspraeck .

Maer

Maer dit overgeslagen: dese luyden leggen de swaricheyt, die hier in steect
 nys achtens, oock niet genoeg over. Sy en bedencken niet, dat Portugael,
 a alle apparentie, voor ons, met haer Vloot in Brasil sal sijn; en dat deselve
 yt Portugael recht na de Baya sal gaen, en met gewelt door onse daer voor-
 oudende Schepen, doorbreken, en so die plaets met drie of vier duysent ou-
 e en goede Soldaten voorsien, en voorts van alle Ammunitie van Oorloghe
 n Provisie; of dat sy haer Volck daer ontrent eerst te Lande sal setten, en na
 e Baya senden, en daer na, sonder 't Volck te periculiteren, na de Baya gaen:
 Dat voorts alle de Rebellen van onse Quartieren, in tijds na de Baya haer
 ullen vervoeghen, gelijk mede alle 't Volck van die Capitania selfs, met alle
 aer schat en Provisie, sulcx datse in en ontrent de Baya wel twaelf of vijftien
 uysent Man sterck sullen sijn, voor onse aenkomste aldaer: Als nu onse Vloot
 et al ons Volck op 't Reciff sal sijn gearriveert, dat na alle apparentie ontrēt
 en eerste February sal sijn, en dienvolgens in 't midde vande Somer, dan heeft
 en immers noch een Maent van doen, om sijn Volck te refrescheren, om dat
 et selve mogelijk wel het vierde-part op haer aenkomste, sieck inde koy sal
 ggen. Almen nu verstaet dat de Baya invoegen voorschreven, voorsien en
 elst is, ick vrage of t al wijsheydt sal sijn daer heenen te gaen, om de Portu-
 ese Vloot, die ongetwijffelt daer wel op haer voordeel sal leggen, aen te taf-
 en ende die plaets te Belegeren; die daer-en-boven noch extraordinaris sterck
 gemaect ende gefortificeert? wat kans salder sijn, vrage ick, om die plaets
 : veroveren? en dat noch in den tijd van acht of thien weken, die de onse daer
 oe maer sullen hebben? want inde Mey beginnen de Reghen Maenden ofte
 Vinter Weer. Ick ben gheen Propheet, maer dat derf ick seggen, dat wy of
 'onse dat beginnen mogen, maer dat wij't niet sullen na ons Rekeninghe vol-
 ecken, ende dat men aldan eerst en best sien sal dat het beter had geweest,
 atmen de saecke bygeleyt hadde en geaccordeert. Uwe Ho: Mog: gelieven
 ens te considereren wat kleyn Respect dit voor den Staet deser Landen sal
 jn: En somen dan in de aengevanghene Procedures sal willen continueren;
 esiet wat groote kosten en swarigheden daer aen vast sijn: want voor eerst
 al van noode sijn noch meer Volcks derwaerts te senden; Item voor het sel-
 e en 'tvoorgaende oock alle noodighe Provisien, en dat mede al sonder Fon-
 tament van die Plaets te krijgen: Ende gaetmen van daer onverrechter sake,
 o heeftmen de Vloot en al'tgefondē Volck van doen, om onse Quartieren
 C daer

daer mede te bewaren sonder eenigh proffijt daer tegens te trecken, als hier vooren is aengewesen. In Somma men leghtet over hoemen wil, ick en kan niet anders sien, of de eer en reputatie van uwe Hoog: Moog: sal daer by seer gheledeert ende hare Finantien dapper beswaert werden, ende datmen daer naer noch geen beter raedt sal weten als alles by Accoort by te legghen, gelijkmen dat nu wel kan doen.

De West-Indische Compagnie geeft voor dat sy nootfaeckelijck de Baya moet hebben, tot verseeckeringhe van haren Staet in Brasil teghens de Portugaelsche Quartieren, ick stae dat toe in cas dat sy met Portugael of der selver Quartieren in Brasil in Oorloge blijft, maer andersints ontkenne ick dat wel expresselijck. Ende dat in alfulcke geval de Baya haer ondiensstigh is als te verre sijnde ghelegen van onse Quartieren.

Sy maecken als hier vooren oock gheseyt, dat haer vervallen en Desolaten Staet, door de Baya soude kunnen werden opgerecht ende geredresseert: waerinne sy haer selven oock groffelijck abuseren: want ick derf wel vrymoedelijck segghen dat deselve plaets niet vierendeel de moeyte en kosten meriteert diemen soo 'tschijnt daeromme doet, ick laet staen al het Bloedt dat daeromme vergoten sal werden: want 'tis inimmers notoir, dat de heele Capitanie van de Baya, van over veel Jaren, maer tusschen de vijf en ses duysent Kisten Suyckers jaerlijckx heeft uytghelevert, en dat de Compagnie of Negotianten van dese Landen, waert dat wy daer Meester van waren, en dat deselve al thien duysent Kisten Iaerlijckx uytleverde, boven de vier Tonnen Gouts Iaerlijckx suyver by die Negocie en soude profiteren, alle kosten afgheetrocken. Ick vrage nu of dat wel meriteert so grooten swaren stuck, als is de belegeringe van die plaets, soo verde gelegen, soo wel voorsien en soo sterck ghefortificeert, den Coninck van Portugael toekomende, by der handt te nemen? en so sware onkosten ter sake van dien te doen? en soo veel Bloedts te storten? wat my belanght: ick verklare ront uyt dat ick dat niet en kan sien.

TEN TWEEDE: Staet grootelijcx te duchten, dat uyt desen Tocht, so de saecke niet en wert by gheleyt, een Generale rupture tusschen ons en Portugael sal ontstaen, soo wel hier in Europa en in Brasil, als oock in Oost Indien, en dat door eygen bedrijf, sulcx dat wy en niet Portugael daer van de eerste Autheuren en oorsaecke sullen sijn, en die dat selfs hebben aldereerst ghesocht.

ghesocht, want hoe kan dat missen? Uwe Vloot op Zee de Vloot van Portugael ontmoetende, of erghens vindende, sal die foecken te slaen, of altijd Vyantlijck aentasten: u Volck de Baya belegherende, so volgt daer uyt het selfde: ick wenschte datmen dit poinct wat rypelijcker wilde overleggen, en alle de swaricheden van dien: men kan wel lichtelijck yemant affronteren of met yemant in Oorloghe gheraken, maer met eer en Respect die uyt te voeren heeft wat meer in: endesalmen dit doen en alfulcken twist ja Oorloghe met Portugael aenvanghen tot contemplatie van de West-Indische Compagnie? ofte om alleen de Baya te hebben, die ons niet toe en komt? en die van geen sonderlinge consideratie is, als hier boven is verthoont? sullen wy hier door onse Landen niet berooven vanden gantschen handel van Portugael, Madera en d'Eylanden van Tercera? die deselve so noodigh en important is? en diemen van outs soo hoogh hier te Lande altijd heeft geexcimeert; ende onsonderheyt van de seer noodighe Sout-Vaert van St. Ubes, alwaer wy Jaerlijcx van daen halen ontrent vier hondert Schepen vol Souts, die wy tot onse Visscheryen en Trafique van doen hebben: sullen wy dien handel, daermede niet ghelijck als van ons stooten en andere Volckeren en Natien toewerpen? die daer door geen kleyne occasie sal ghegeven werden, om voorts een groot deel van onse Zeevaert ons meer te ontrecken en alsoo metter tijdt soo groot in Zeevaert te werden als wy; die haer proffijt onghetwijffelt met dese twist wel sullen weten te doen: seecker almen dat stuck alleen wel confideert, soo dunct my dat het selve dese Landen gansch ongheraden is: en sullen wy daer mede oock den grooten Graen-handel van Portugael niet mede versuymen en van ons wech werpen, en die van Hamborch en andere Oostersche Steden toe-jaghen? die nochtans onsen Staet wel forghvuldelijck behoort te conserveren, en meeren meer hier te Landen te Bevestigen? Sal hier door onsen handel op Portugael &c. so aengaende de Manufacturen van Haerlem, Leyden en Amsterdam, Hout-lasten, Suyckeren, Speceryen, Ghesteenten, Ammunitie van Oorloghe, en wat meer daer toe behoort, hier te Lande niet ophouden en cesseren? en na andere Quartieren vertrecken? dat immers een sake is van seer groote consideratie en by alle verstandige hoogh geacht: ja sal hier cyntlijck niet uyt ontsaen datter tusschen ons en onse Nabyren de Engelschen, Franschen, Schotsen en Oosterlingen, die dan dien handel sullen innemen, in korten tijdt groote onlusten sullen ontsaen, en dat

door de Capers die dan uyt dese Landen op de Kusten van Portugael daghe-
lijcx fullen loopen rooven? alsoo wy door deselve generale repture, daer niet
fullen moghen komen en handelen: Alle dese swarigheden schaden en onlust-
ten staen ons daer by over 't Hooft; ende ick kan niet sien, dat wy eenig pro-
fijt anders daer by fullen trecken, als alleen een slechte hoop van dat wy met-
ter tijdt Meester van heel Brasil fullen werden, welcke ons oock noch wel
mochte bedriegen, en soo neen, welcker conquesten de kosten, die wy daer-
omme fullen doen, niet half waert fullen sijn.

Nu wat die vande West-Indische Compagnie hier tegen uwe Ho: Mog: :
wijs maken, om dese swarigheden u uyt het hooft te steecken, die sal ick op 't
volghende point verhalen en wederleggen.

TEN DERDEN: Sijn Majesteit van Portugael versoect met ons een
eeuwighe Vrede en Vriendtschap op te rechten: Ick vrage offer wel ye-
mant van verstant en discretie is, die voor goet en best soude oordeelen dat-
men hem die af-slaet? ende dien-volghende met Portugael in een openbaer
Oorloge treedt? of immers na de expiratie vanden Treves die wy met het
voorschreve Rijck hebben gemaect, en die haest komt te eyndighen: De
ervarentheydt van outs en de laetste weynigh Iaren, dat wy Vrede met Por-
tugael gehad hebben; betuyght genoeghsaem hoe noodigh en proffijtelijck
deselve en goede Correspondentie van dien ons is, ja de Kinderen op straet is
dat bekent: Ick vraghe oock of de Vrede niet Christelijcker en beter is als
den Oorloghe? want wat Heyl, och lacy! isser by d'Oorloghe? Is die niet
een Pest, een Monster of een grouwel? die wy behoorden te vlieden en te
schouwen, als het aldergrouwelijckste dinck van het Menschelijke Ghea-
slachte: is daer-en-tegen niet de Vrede het aengenaemste dinck datmen kan
wenschen, als die mede Christelijck is? wat dulligheydt soudet dan sijn dat-
men d'Oorloghe voor de Vrede met Portugael soude verkiesen: en dat noch
vooreen slechte beuselingh, en tot contemplatie vande West-Indische Com-
pagnie. Is ons noch niet wel indachtigh, hoe verblijdt dat wy waren als wy
hoorden dat Portugael van Castilien was af-ghevalen en haer selven mede
in-vryheydt hadde gestelt? Ist ons alreede vergeten dat wy doen soo beghe-
righ waren om met het voorschreve Rijck een vaste en onverbreeckelijcke
Vrede en Alliantie op te rechten, dat wy selfs yemandt derwaerts wilde sen-
den

len, eer yemandt van daer alhier noch was gekomen, om den Koninck desel-
 ve van onfent wegen aen te bieden? Hebben wy namaels, fijn Ambaffadeur
 hier ghehouden hebbende, ons felven by contract aen hem niet verbonden,
 om die met hem en fijn Rijk op te rechten, jae ghelijck als hem daer toe
 Verobligeert? verlaet en ruft fijn Majesteit hem noch niet daer op? Heeft
 hy fijn Dienaer, de teghenwoordighe Heer Ambaffadeur tot dien eynde niet
 over langhe, alhier ghesonden? en dat met foo volkomen macht en procu-
 ratie als wy fouden wenfchen: verklaert fijn Majesteit niet dat hy en fijn
 antfche Rijk deselve begeert en vetfoeckt? fullen wy dan ten verfoeck
 en genoeghen vande West-Indifche Compagnie en op hare inconfiderable
 follicitatie, de Oorloge tegens Portugael aennemen en voor haer tot een be-
 ginfel de Baya gaen Belegere? en voorts daer naer alfulcke Vyandtljcke
 Acten in handen nemen, als dan d'Oorloghe nootfaeckelijck fal mede bren-
 en: en ons felven van fo heerlijcke en noodige faecke beroven als daer is de
 Commertie en Trafique van Portugael &c. Als ick dit by my felven wel
 verleggen foo en kan ick daer van niet anders oordeelen, als dat wy vande
 Velt - Indifche Compagnie welfchandelijck bedrogen werden.

Ick weet wel wat fy, te weten, de West-Indifche Compagnie hier op uwe-
 loog: Mog: foecken wijs te maecken, namentlijck: datter weynigh fwarig-
 eydt is te maken in't regart van Commertie en Trafique deser Landen met
 Portugael &c. ghevende voor dat ons die niet langhe kan ontstaen, door dien
 dat fijt vastelick daer voor houden, dat den Koninck van Castilien wel haest
 wederom Meester van Portugael zijn fal, als hy met ons Vrede heeft, en dat wy
 dien volgens daer dan weder den vryen toeganck fullen hebben maer mijns
 chtens overleggen noch en kennen fy de macht van Portugael niet: noch
 oock haer gelegentheyte noch genegent heyt tot befcherminghe van haer vry-
 eyt, fy en overleggen noch en kennen niet recht de swackheyt van Castilien
 in't regart van Portugael: fy en bedencken niet wat machtige Bontghenooten
 en Vrienden Portugael alreede heeft en ongetwijfelt noch fal krijgen, en dat
 die niet laten fullen om veelderley respecten, en niet laten konnen volgens
 haer Woordt en Eedt, het selve Rijk teghens Castilien te Affisteeren: fy en
 bedencken mede niet de ongestadigheyt en veranderlijckheyt der Oorloge,
 en dat het Portugael daerinne foo wel soude konnen ghelucken als ons, sijnde
 haer Oorloge op deselve Maximen en Gronden gefondeert. En ghelijck alle

Oorloghen des werelts van God gedirigeert of beſtiert werden, wat weten ſy
 wat God met haer int ſin heeft, en of hy niet daer mede voor de heele werelt
 betoonen wil, dat hy is die geene en anders geen, die de Koningen der Aerden
 op ded Throon ſet, en daer van verſtoot, en die om gewelt, onrecht en gierig-
 heyt de Koningrijcken van't een Volck op't ander brengt, ſy en overlegghen
 niet hoe wonderlijk dat God dat Koningrijk uyt de handen van Caſtilien
 heeft getrocken en verloſt, en dat in ſo korten tijd, en ſondereenige bloetſtor-
 tinge: noch oock hoe wonderlijk dat hy het ſelve tot noch toe tegen Caſti-
 lien heeft beſchermt: noch oock niet hoe wonderlijk hy haren Koning Don
 Iohan de vierde, tot noch toe, voor alle en ſoo veel Verradersche en Moorda-
 dige aenſlagen, liſten en lagen heeft bewaert: wie ſoude, dit alles wel confi-
 dererende, niet gelooven, dat God dat Koningrijk teghen Caſtilien voortaan
 wel wyders ſal beſchermen? En ſomen op de menſchelicke middelen wil ſien
 Het voorſz Koningrijk is immers machtigh om een wel geformeert Legher
 te Velt te brengen, en dat te onderhouden; al'tvolck in't gemeen ſoo groot
 als cleyn ſijn doot geſworen Vyanden vande Caſtilianen en altyt van outs ha-
 ren Koning getrou, en toeghedaen; en ſulcx, dat ſy veel liever, by manier van
 ſpreken, onder den Turck haer ſouden begheven dan dat Caſtilien over haer
 wederom ſoude domineren: ſijnde gereſolveert haer leven met al wat ſy be-
 ſitten daer by op te ſetten eer dat ſy ſulcx ſoude lyden: ja dat meer is: de
 Geestelickheyt aldaer ſelfs is mede ſo geſint: ſelfs oock de Ieſuyten, die noch
 tans over al en alomne goet Spaens of Caſtiliaens is; de Portugesen van Oof-
 Indien, ſeytmen, hebben oock onlangs tot aſſiſtentie van haer Vaderlant Por-
 tugael, en haren Koning, over de 400. Metale Stucken Geſchuts over gheſon-
 den, mitſgadors eenighe Millioenen Ducaten beloofte te fournieren, die oock
 onghetwijffelt prompt betaelt ſullen werden, Het ſelve Rijk heeft te Lan-
 de ende te Water de alderbeſte gheleghentheydt om Caſtilien af-breuck te
 doen: Het kan van buyten uyt alle Landen bekomen wat haer tot beſcher-
 minghe en nootdruct van nooden is: Syn Majesteit van Vranckrijk ſal niet
 laten het ſelve te ſeconderen, ſoo met Volck als Geld: ghelijck oock mede
 ſal doen de Koninginne van Sweden: Niet minder ſal het Koningrijcke van
 Enghelandt en Schotlandt doen; alwaert maer alleen om Spagnien of Ca-
 ſtilien kleyn te houden, en den handels-halven die wy daer hebben, om on-
 die meer en meer t'ontrecken ende t'onthouden. Uyt de Henſe-Steden ſa-
 he

t selve Rijk niet alleen Duytsch Volck en Soldaten, maer oock alle andere hoeften krijgen, soo wel als uyt dese Landen.

Eyndelijck, daer sullen oock gheen Capers ontbreken van alle Natien, soo die begeert, om onse en der Castiliaensche Navigatie te incommoderen, en t buyten haer koste. U uyt alle het welcke immers wel is af te nemen, dat se luyden in haer opinie en sustenue haer wel grootelijcx soude kunnen be-ogen vinden; en dat Portugael wel Portugael sal blyven, en dienvolghens t Uwe Hoogh Mogende niet gheraden is op haer segghen eenigh regart te en.

Het tweede is dat de West-Indische Compahnie sustineert, dat alwaer't hoon, dat Uwe Hoog : Mog : tot dienste van haer de Baya en voorts heel Brasil, ende oock de Oost-Indische Compagnie heel Oost-Indien Portugael naemt, dat het selve tot allen tijden noch graegh genoegh sal sijn en bly- en, om met ons een eeuwige Vrede en Vrientschap op te rechten, en alle die aetsen ons te laten behouden.

En ten derden, dat Portugael, met ons openbaer Oorlogh hebbende, haer Oost-Indische en Brasilsche Landen niet langhe soude kunnen beschermen, och derselver Navigatie continueren, in't regart dat sy alle haer macht wel obbel van doen sal hebben, om haer selven in Portugael alleen tegens Casti- en te defenderen : Maer dese Luyden weten niet, dat sy haer rekeninghe in dese al mede wederomme sonder haer Waert maken, ende Uwe Hoog : Mog : grootelijcx abuseren, want ick wil Uwe Ho : Mog : wel verskeren : dat Por- tugael van die humeur niet en is, van dat sy soo licht soude achten het verlies an alfulcke plaetsen, daer over sy soo veel Jaren gearbeyt, en so veel Milioe- en gespendeert heeft, om die te krygen, en daer haer soo veel is aen gelegen : haer veel meer dat sy in sulcken ghelegentheyte, als wy niet haer braken (dat k niet en wil hoopen) en Castilien haer hart quam aen te tasten, oock mede haer beste soude doen, om haer voorschreve Landen en plaetsen en de Nego- e van dien te conserveren : Ende dienvolgende dat sy In't regart van Ca- tilien, 'tPlatte Landt van haer Frontieren en dat van Castilien mede, teene- hael soudent af-branden, sulckx dat gheen Castiliaens Legher aldaer sich soude kunnen onthouden, om haer eenich leet te doen. Dat sy oock te Wa- er een wackere Vloot Oorlogh-Schepen in de Ruyter van Lisboa sal hou- en, omme niet alleen die te beschermen, maer omme daer mede oock alle laren

alle jaren op de West-Indische Silver-Vloten te passen; en voorts door haer Capers 't West-Indische Vaer-Water soo laten benauwen, mitsgaders alle de Kusten van Andalaria, Murcia en Granada, gelijk als wy dat wel eer hebben gedaen. Ende in't regart van ons. Datse voor eerst uyt haer Lant sal bannen niet alleen alle onse Ingesetenen, om daer te mogen wonen of te Trafiqueren maer oock alle onse Manufacturen en alderley handwercken, mitsgaders oock alle Schepen die in dese Landen sijn ghebout, of die daer t'huys hooren, of die daer haer ladinge in't geheel of deel sullen hebben ingenomen: sy sal met eenen oock wel scherpelijck verbieden, ja de Schippers aldaer daer voor borge doen stellen, dat sy van daer vertrekkende, in eenighe van onse Havenen niet sullen mogen inloopen om hare ladinghe in't geheel of deel daer te lossen, te verkoopen of te vertransporteren. Voorts datse haer Oost-Indische en Brasilsche Navigatie voor alle andere Natien, behalven aen d'onse, open sal stellen, om met haer Schepen en goederen, vry, vranck en onbekommert derwaert te mogen Negotieren, en van daer oock in Portugael te arriveren, en haer goederen daer te verkoopen als andersints &c. Waer mede dat dan onse Zeevaert hier te Lande, de Scheepmakerye van dien, en het maken van de Manufacturen, soo grooten krack sal krijgen, als men eenighsints soude kunnen practiseren, of door eenich quaet aroject te wege brengen, behalven dat sy daer door met kleyne kosten, in hare Oost-Indische Landen en Brasil, uyt alle Landen, so veel Soldaten, Kruyt, Ammunitie, en voorts alle andere gereetschappen, tot haer bescherminge noodich, sal kunnen krijgen als sy van tijdt tot tijdt sal begeeren. En het quaetste dat hier noch uyt te verwachten staet voor onse Landen is dit; dat hier door van tijdt tot tijdt onse andere Zeevaert en Negocie, ja zelfs oock die van Oost-Indien, seer sal afnemen en na onse Nabuerighe Landen mede vertrecken. Alle het welcke ick wensche dat tijdelijck voorgekomen mocht werden; en dien volghens, datter tusschen desen Staet en 't Rijck van Portugael, een eewige Vrede en Vrientschap, tot contentement van beyder sijden, wiert opgerecht. Om vijfderley Redenen dan achte ick noodigh te sijn datmen met Portugael soodanige Vrede maect: als namentlijck,

Voor EERST: Om daer door te conserveren de Commertie en Trafique van dien in dese Landen, mitsgaders: alle Diversien derselver voor te komen en te prevenieren.

Ten TWEEDE: Omme daer door voor soo veel in ons is, te beletten dat den Koninck van Castilien niet wederom Meester van dat Koninckrijk en wer

verdt, en dien volgens, om hem soo kleyn en onmachtigh te houden als mogelijk is, tot meerder verseeckeringe van onsen Staet : sijnde dit immers seker en waerachtigh, dat al ist saecke dat wy met hem een eeuwige Vrede hebben opgerecht, dat hy, dies niet tegenstaende onsen gheswooren heymelijke Vyandt blijft, die dach en nacht sal practiseren, om ons met heymelijke practijcken te incorporeren, siende dat hy dat in soo veel Iaren niet penbaer gewelt niet en heeft kunnen te wege brengen.

Ten DERDE : Omme soo veel in ons is, den Koninck van Castilie op een ander werck te gheven, en sijn Middelen te doen consumeren, mede tot meerder verseeckeringe en gerustigheydt van desen Staet; het welcke hy dan d'Oorloghe met Portugael sal doen, te meer als sy van desen Staet gheen varigheydt sal hebben te verwachten, maer met deselve in goede Vrede en correspondentie sal staen, en dat sy voor haer ghelt alle behoeften uyt dese landen sal kunnen bekomen.

Ten VIERDEN : Om dat Portugael eensdeels d'oorfaeck is vande Vrede, die wy nu met den Koninck van Castilien hebben gemaect : een saecke daer ons Ouders soo na verlanght, en sy en wy soo veel weers om gedaen hebben; en daer over soo veel Bloedts ghestort, soo veel Jaren versleten, en soo veel uysent Tonnen Gouts aen beyder sijde gespilt is, van dese Vrede dan is den afval van Portugael gheen kleyne oorfaeck, ghelijckmen dat des noot sijnde ieder soude kunnen aenwijsen, dat ick om de kortheydt hier sal overslaen : so ist dan meer als reden dat wy tot danckbaerheydt nu wederom met haer vrede maecken, en alles soo nauw met haer niet en bedistelen.

Ten VIJFDE : Om de Spaensche practijcke in dese te breecken, dewelcke ongetwijffelt soodanigh is, dat sy met desen twist, die tusschen ons en Portugael is ontsaen, niet anders voor heeft, als onse macht d'een met d'ander te consumeren, om daer na deselve geconsumeert sijnde, ons beyde te bequamer wederom te incorporeren, welcke practique wy dan dienen te vermyden, en soo Vrede met Portugael te maecken.

Nu volgt eyntlijck hier uyt dese Vrage; Dewyle datmen in alle manieren met Portugael een Generale Vrede en Vriendtschap dienen op te rechten, ghelijck in't brede is aengewesen, of het dan billick en redelijck is, dat wy tot contemplatie vande West-Indische Compagnie de Baya in Brasil met onse Vapenen belegeren, aentasten en Vyandtlijck innemen en Generalijck met haer breecken? Ick antwoorde neen.

Alle welcke Redenen en Motiven dan my duncken van soo groote confi-
deratie te sijn, dat die verde overtreffen alle 'tgheene de West-Indische Com-
pagnie soude kunnen by brenghen, om uwe Hoog: Mog: te inducieren to
hare ongesoute of onrype Concepten.

Op wat maniere nu datmen met Portugael soude dienen te handelen o
een eeuwige Vrede en Vrientschap op te rechten, en ofmen evenwel so groo-
te Vloot en Krijsch-macht, als by uwe Hoog: Mog: nu werdt geprepareert
naer Brasil sal fenden, daer van en sal ick tegenwoordigh niet Discoure-
ren; maer sulcks alles bevolen laten uwe Hoog: Mog: gewoone-
lijke wijsheyt. Biddende God Almachtigh dat hy uwe Hoog:
Mog: Regeeringhe voortaan meer en meer tot de Wel-
vaert deser Landen wil Zeegenen en Gebenedyen.

Desen 20. Octobris 1647.

VOL-

V O L M A C H T

Des Konincx van Portugael aen zijn AMBASSADEUR.

On Ioanno by Godes genade Coninck van Portugael ende van Algarven &c. By desen geef ick alle nootelijcke macht ende Faculteyt aen Francisco de Souza Continho mijnen Raet ende Gouverneur, ende Capiteyn Generael vande Vlaemsche Eylanden, ende mijnen Ordinaris Ambassadeur de Staten Generael vande Vereenighde Nederlanden, om voor my ende mijnen naem te mogen contracteren ende vast stellen met haer Ho: Mog: de met de Ministers vande Oost ende West-Indische Compagnie, of met er een in't bysonder, van dese een Accoort van Generale of Particuliere ede of Treves voor eenen tijdt van Jaren, met Conditie ende Obligatien, hem sullen goet duncken tusschen dese Rijken en hunne Conquesten ende Voorgemelde Staten Generael en Compagnien, op sulcke maniere ende Forme als hy ial verstaen best gevoechelijck te wesen, ende sal voor goet viden vast ende vallabel wat by hem hier in sal sijn ghedaen, ghelijck of by ghedaen ende geaccordeert waer geweest, niet tegenstaende eenige Wet-, Rechten, Capitulen des Hove Costumen desen contrarierende, want al- it heb ick voor gederogeert in desen ghevalle als of hier Particuliere ende tdruckelijcke Mentie daer van ware gemaect, alles door mijn eygen be- ginge ende by seeckere wetenschap Conincklijke ende Absolute macht de beste maniere ende Forme, als by recht kan bestaen, ende tot bevestin- van't gene hier gheseyt is, heb doen passeeren desen Brieff by mijn onder- ckent ende gesegelt met den grooten Zegel mijner Wapenen.

Datum in dese mijnen Stadt van Lisbon, den 19. February
Luisterxeira de Carvalho heeft hem gemaect in't Jaer der
geboorte ons Heeren Jesu Christi 1647. Pa. Vieira de Silva
heeft doen Schrijven

De Rey.

P R O P O S I T I E N

Van den Ambassadeur van Portugael/gedaen ter Vergaderinge van hare Hooge Mogende.

Hooge Mogende Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden in conferentie, die ick den xix. deser hebbe gehouden met de Heeren Commissarissen, vraegden my haer Edelheden hoemen soude doen de Restitutie vande Plaetsen van Parnambuco, ende wat Pandt ofte Borch tot verseeckeringhe van dien den Coninck mijnen Heer soude gheven, ick vraechde de Wel-Gemelde Heeren of uwe Hoog: Mog: toestonden ende wilden dat de Restitutie soude geschieden, want soo niet wast maer tijdt verlooren, ende te beginnen een saecke daer sy behoort te eyndigen: hare Edelheden antwoorden my, dat u Hoog: Mog: aennamen de Restitutie te geschieden, waer op ick hun heb voorghestelt, ghelijck met desen nu wederom van nieu aen voorstelle, dat sijn Majest. hem verobligeert de Restitutie te doen 't sy goetwillichlijck door middel van redenen, dat Volck daer toe radende, of door geweld met kracht van Wapenen hun daer toe dwingende, ende waer aengaet den Pandt ofte Borch tot verseeckeringe van desen, dat het u Hoog: Mog: toe quam dien te eyschen ende aen te wijzen, de Heeren Commissarissen eyschten de Bahia tot Pant, maer met redenen wierdt haer bethoont dat sulcx niet doenelijck en was, had veel periculen en Inconvenienten, ende datmen in plaets van een wantrouwigheyt te ontgaen soude treden in een ander, ende dat alsser tot verseeckeringe eenige plaets most ghegeven worden, beter was ende minder Inconvenienten mede bracht, voor beyde parthyen binnen het Rijck als een daer buyten, hare Edelheden namen wel aen mijne Redenen ende wilden dat ick binnen het Rijck eenighe plaets soude noemen, ghelijck ick heb ghedaen vier of vijf op dat uwe Hoog: Mog: daer uyt eene souden kiezen, ende waren 't Casteel van St. Ubes, dat van Viana, Aveiro
Porto

Porto, Villa de Conde, in't Rijck van Alagarven, souden men oock noch wel
kunnen noemen, dit is in somma 'tverhael vande voorseyde conferentie.

Ende om dat den Heer President die 'sanderendaegs my d'eere heeft ghe-
daen my in mijn huys te komen besoecken ende op my begheerde dat ickt by
Geschrifte soude stellen 'tgheene daer inde conferentie ghepasseert was, ben
dit midtsefen doende, ende segh, dat ick seyde aen sijn Edelheydt, dat een
vande grootste verseeckeringhen die wy kosten gheven, was den Persoon
vanden Heer Infante Broeder van sijne Majest. verklarende (wel is waer ickt
alsoo verstaen) dat ick sijn Edelheydt dit maer voorhiel spreecks-gewijse ende
conversacionis gratia, want hoope evenwel dat u Hoog : Mog : in't Feyt van
sijnen vrydom te verseecken haer altijt sullen vernoegen om aen sijne Majest.
ende aen sijn Rijcken, dat contentement te geven, voltreckende 'tgoet werck
gelijck sy dat hebben begonnen.

Datum in 'sGravenhage den xiiij. September 1647.

Aen d' Ambassadeur van Portugael.

Geteyckent

Francisco de Sousa Contilho.

D 3

NAERDER

N A E R D E R
P R O P O S I T I E

Hooge Mogende Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden.

ES Edert mijne eerste Propositie gedaen den xxij. Mey laetst-leden, inde Conferentie die ick gehouden hebbe met de Heeren Commissarisen by uwe Hoog: Mog: daer toe geordonneert, ben ick beschuldicht geweest dat ick daer in geen ander voornemen hadde als te verachten het Tractaet van Munster ende stil te doen staen de uytrustinghe vande Vloote die bereyt wert gemaect om naer Brasil te varen, dese Opinie is vergroot gheweest, als ick meynde datse vermindert soude geworden hebben, met de Propositie die ick aen u Hoog: Mog: in Publique Vergaderinghe den xvj. Augusti leest-leden hebbe gedaen, waer van nochtans, en verwondere my niet, want in mijn eerste Propositie en heb ick geen Mentie gemaect van Restitutie te doen doen, vande genomene Plaetsen van Fernambuco, ende al ist dat ick in mijn tweede Propositie daer van Mentie hebbe ghemaect, 'twas nochtans met conditie maer tegenwoordelijck terwijl ick heb klaer uytgesproocken, ende absolu- telijck belooft Restitutie te doen doen, sonder Clausule, ende hebbe wegh genomen alle conditie datter noch gevonden worden, die twijfelen van mijne sinceriteyt ende oprechte meyninghe en kan ick niet ghenoech verwonderen, waerom mijn goetduncken is geweest, geen Memoriael over te geven, noch te wachten naer de conferentie maer selfs in Persoon by uwe Hoog: Mog: te komen, niet alleen om 'tgeene ick beloof gepresenteert hebbe te Bevesti- gen ende te conformeeren, maer oock om hun met sulcke klare ende sincere woorden aen te spreeken, dat soo wanneer sy misschien niet ghenoech, ofte bestant en waren om hun te verseecken van mijn eenvoudich gemoet, ende oprechte meyninge sullen nochtans my gerust ende buyten angst stellen, die my soude kunnen overblijven, van dat ick in sulcken een gewichtighe saecke aen u Hoog: Mog: behoorlijcke Satisfactie niet en soude ghegheven hebbe, die mogelijk is, ende die ick schuldigh was.

Dus dan ten eersten, segghe ick dat nu niet eens meer en spreecke van in- geslooten te worden, in't Tractaet vande Generale Vrede tot Munster, ende dat het aenden Coninck mijnen Heere voor als nu ghenoech is een oprechte Vrede met desen Staet alleen te maecken ende bevestigen.

Ten

Ten tweeden, segghe ick, dat van wegen sijne Majesteyt u presentere een volkomen Restitutie te doen doen, van alle de Plaetsen van Farnambuco ingenomen door de gerevolteerden.

Ten derden, wat aengaet u Hoog : Mog : Vloote sult daer van naer u goetduncken ghelieven te ordonneren, 'tgheene ick wensche, is, dat die van Portugael niet en gaet, ende dat soo sy gaet, in stee van malkanderen Vyantijck te rencontreren, d'een d'ander voor vrienden mogen kennen, ende contrarie uytwercken, als de meeninghe eerstelijck was, doen sy sijn bereyt ghemaeckt geweest.

Ende tot Conclusie, gelieft my verloff te geven, dat ick mach seggen, dat uwe Hoog : Mog : die voor als nu de goede handelinghe vande saecke ophouden, staende sy teghenwoordelijck in sulcke Termijnen, dat is min als vier Maenden tijds wel tot u genoeghen ende voldoeninge, hy kan beslooten ende voltrocken worden, overfulcx soo bevinde ick dat het den kortsten ende den seeckertsten wegh is, ende van minder swaricheyt dadelijck de saeck ter hand te nemen, ende met malkander daer over te tracteren dewelcke beslooten sijnde om te bethoonen datse van mynent wegghen geen nytsel ofte dilay sal lyden, presentere ick my op't selve stont t'embarcqueren naer Brasil, waer toe van nu af aen ick u Hoog : Mog : versoecke te ghebieden my een Schip gereet te laten maecken, mettet welcke Godt my ghevende behoude Haven dat ick mach tot de Bahia geraecken, Possessie ghenomen hebbende van dat Gouvernement sal u doen overleveren ende weder geven alle de Plaetsen die ick uyten name van sijne Majesteyt uwe Hoog : Mog : hebbe gepresenteert, ende ist dat ick door goetheyt met dat Volck dat niet en kan te wege brengen, laer is macht, ende noch meer machtwerd't my van Portugael gesonden, waer loor ick hun sal kunnen dwingen, en of die noch niet genoeg en ware d'welck niet en geloofst, sal ick u E. macht die ghyluyden daer hebt aenspreken, ende oft van noode ware my oock dienen vande geene die ghy-luyden daer heenen enden sult, ick segge nocheens, en hou aen op't selve punct dat aen ul. sal hangen de korte ende haestige executie van't gene ick beloof, want ist dat wy ons ophouden tot dat de Satisfactie gegheven sy vande Borchtochten ende verskeringe over wederfyde, en willen verbeyden tot de Possessie daer van genomen sy, veeltijdt salder onnuttelijck verlooren gaen, die nochtans in acht genomen sijnde, soude grootelijcx dienen tot een goet ende seecker effect vande saecke om te wege te brengen, ende in't werck te leggen 'tgheene ick segge, (ben van sijne Majesteyt geauthoriscert gewapent ende versien met alle noot-

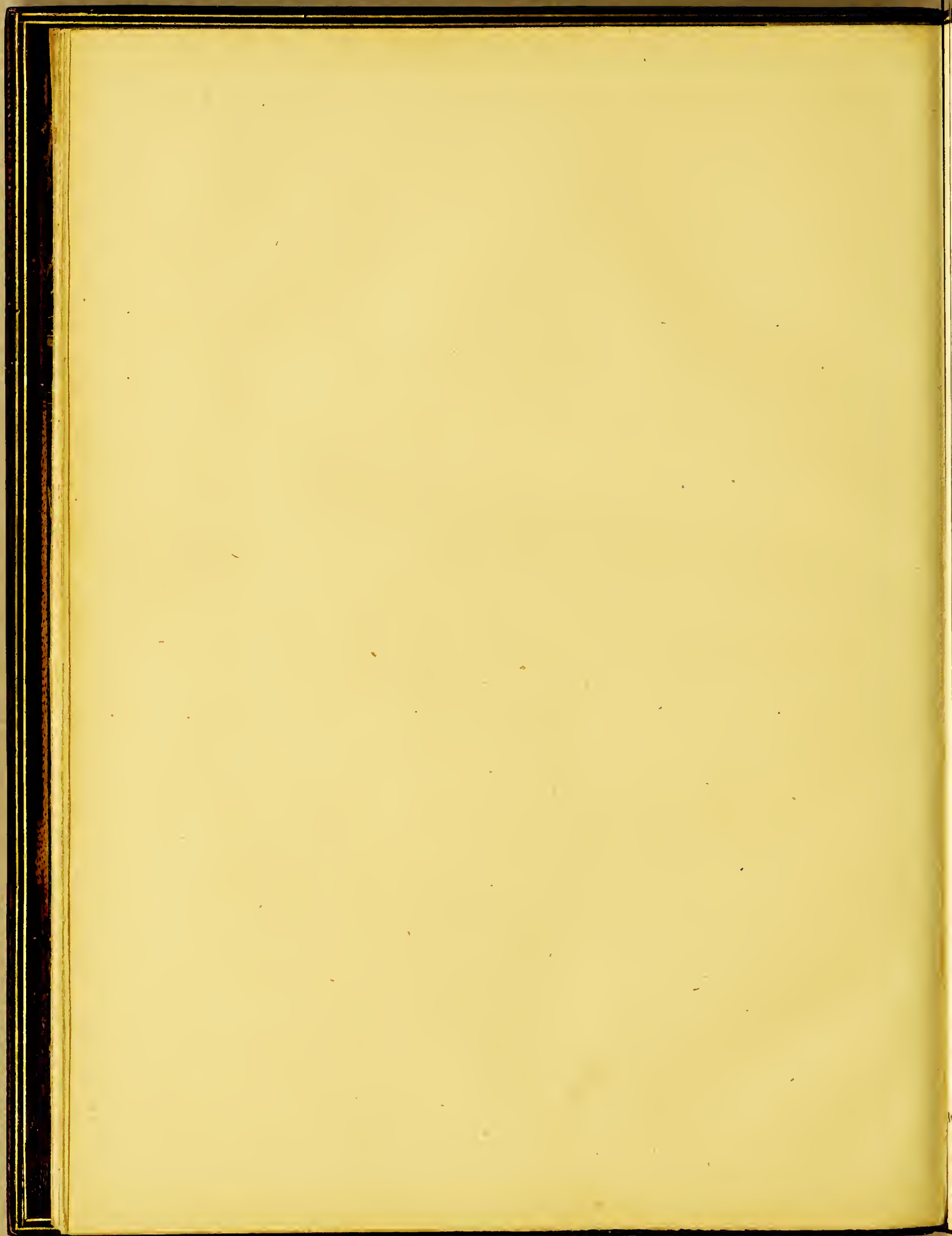
04279
le nootfaeckelijcke macht, ende qualiteyt daer toe soo voor hier, als voor
Brasil, sonder dat my van noode sy te wachten naer eenige andere, soo dat ick
als nu bereyt staen, en ben veerdigh om te volghen, uwe Edele ordre vande
welcke ick alleen teghenwoordigh dependere, waer mede ick gheloove dat
Hoog: Mog: wel sullen verstaen dat de gheenen die uwe Ho: Mo: op sulcke
manieren aenspreekt, niet en soeckt de faecke op te houden, maer wegh
wilt nemen alle uytstellinghe, want als ickse socht om tydt te winnen, ick en
soude niet sulcke klaerheyt niet spreken, maer soude aennemen my te dienen
vande uytstellinge, die de Borchtochte vereyscht, ick en segghe nu niet dat
men de Borchtochten niet en versoekt, noch dat men naerlaet die te gheven
alleen segghe ick, dat wy behooren den tijdt waer te nemen, om hoe eer hoe
beter en hoe liever ten eynde vande faecke te komen. Ende op dat my niet
op't Hert en blyve'tgeene ick metter tonge niet uyt en spreek (mijns oor-
deels) soude het niet Vruchteloos sijn (soo't u Hoog: Mog: goet docht)
dat terwijl wy beginnen van onse faecken te tracteren, wy af-veerdigen een
Schip naer Brasil met ordre om stil te doen staen alle Acten van Hostiliteyt,
tusschen beyden onse Natien, ende dat alle dinghen blyven in sulcken Staet
als men se sal vinden, tot mijnder komste toe, want voorwaer'tschijnt onbe-
hoorlijck ende tegen alle reden te wesen, dat terwijl wy hier met malkande-
ren handelen van Accoort aldaer de onse tegen den anderen vechten, vergie-
tende hun Bloet, ende verliesen hun leven, liever laet ons die sparen, Hoog:
Mogende Heeren, ende als sy die moeten verliesen, of vergieten, dat het sy
ten dienste van beyde onsen Natien, tusschen dewelcke ick hoope te sien, een
vaste ende onverbreeckelijcke vrientdschap tot onser beyde voorspoet, ende
meerder glorie, ende hoope dat ick de eere mach gewinnen achterhaelt ghe-
hadt te hebben een soo Heylige, ende na alle reden rechtveerdige faecke.

Datum's Gravenhage desen xv. October 1647.

Onder stont/

Den Ambassadeur van sijn Conincklijcke Majesteit
van Portugael.

Francisco de Sousa Continho

FG47
V568a

c

